Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0500U000016

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 24-04-2000

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Соловйова Катерина Олександрівна

2. Solovjova Kateryna Oleksandrivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 05.13.06

Назва наукової спеціальності: Інформаційні технології

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 21-12-1999

Спеціальність за освітою:

Місце роботи здобувача: Харківський державний технічний університет радіоелектроніки

Код за ЄДРПОУ: 02071107

Місцезнаходження: 61166, м. Харків, пр. Леніна, 14

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д64.052.01

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський державний технічний університет радіоелектроніки

Код за ЄДРПОУ: 02071107

Місцезнаходження: 61166, м. Харків, пр. Леніна, 14

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 28.29.01

Тема дисертації:

1. Системологічні та математичні основи природної класифікації та їх застосування в інтелектуальних системах

2. Systemological and Mathematical Fundamentalses of Natural Classification and Their Application in Intellectual Systems

Реферат/анотація:

1. Об'єкт дослідження: системна організація проблемних галузей та понятєвих знань людини. Мета дослідження: розробка та застосування при розв'язанні проблеми природної класифікації нової системної когнітивної методології концептуального аналізу складних систем і слабкоформалізованих проблемних галузей для систематизації та подання знань в інтелектуальних системах. Методи дослідження: системний аналіз, апарат теорії категорій. Теоретичні результати: запропоновано і використано для визначення закономірностей природної класифікації (ПК) системологія систем-класів, що заснована на функціональній системології; розроблено й обгрунтовано математичну (категорно-функторна) модель ПК довільної проблемної галузі; визначено та обгрунтовано формальні критерії ПК на основі синтезу системологічних і математичних методів. Практичні результати: розроблено метод системологічного класифікаційного

аналізу, алгоритмічні й інструментальні програмні засоби його підтримки для концептуального моделювання довільних ПГ на основі ПК, що дозволяють одержувати класифікації, які враховують істотні властивості об'єктів, і автоматизувати головні етапи створення інтелектуальних систем. Новітність: визначено не відомі раніше метазакономірності ПК; вперше запропоновано математичну модель і критерії ПК, визначено і обгрунтовано засіб розробки параметричної класифікаційної схеми; теорія категорій доповнена новими поняттями; виявлено не відомий раніше механізм спадкування властивостей елементів класифікації; обгрунтовано можливості й умови створення на базі природної класифікаційної схеми єдиної концептуальної моделі ПГ, понятєвих знань і системи термінів мови ділового спілкування. Ступінь впровадження: основні результати впроваджено у системи і технології, засновані на знаннях (ЕС, СППР, навчаючий та ін.), що підвищило їх адаптивність, ефективність, рівень автоматизації рішення слабкоформалізованих задач, обгрунтованість і об'єктивність рекомендацій, забезпечило підтримку прийняття оптимальних рішень. Сфера використання: системний аналіз; банки знань і даних; концептуальне моделювання; інтелектуальні системи та технології; класифікації в довільній галузі знань.

2. The object of studying: system organization of problem areas and human conceptual knowledge. The purpose: development and application for a solution of the problem of natural classification (NC) new system cognitive methodology of the conceptual analysis of complex systems and low-formalized problem areas for knowledge systematization and representation in intellectual systems. The methods of investigations: systems analysis, theoretic-cathegorial apparatous. The theoretical results: systemology of systems-classes based on functional systemology is offered and is used to determine regularities of NC; mathematical (category-functorial) model of NC for arbitrary problem area is designed and is justified; formal criteria of NC are elaborated and are justified on the basis of synthesis of systemological and mathematical methods. The practice results: the method of the systemological classification analysis, algorithmic and instrumental program tools of its support for conceptual modeling of arbitrary probl em area on the basis of NC are offered, which allow to receive classifications taking into account essential properties of objects, and to automize main stages of intellectual systems creation. Novently: unknown earlier regularities of NC are defined; for the first time mathematical model and criteria of NC are offered, the way of creation of the parametric classification scheme is defined and is justified; the theory of categories is supplemented by new concepts; unknown earlier mechanism of inheriting of classification units properties is detected; the possibilities and conditions of unified model creation of a problem area, conceptual knowledge and system of the business communication language terms on the basis of the NC are justified. The degree of incultation: the main results are introduced into knowledge based systems and technologies (ES, DSS, learning etc.), that increased their adaptivity, efficiency, level of automation of solution of low-formalized problems, justification and objectivityof the gu idelines, as well as provided support of optimal decision making. The bield of use: the systems analysis; banks of knowledge and data; conceptual modeling; intellectual systems and technologies; classifications in different fields of knowledge.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бондаренко Михайло Федорович
2. Бондаренко Михайло Федорович

Кваліфікація: д.т.н., 01.05.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Павлов Олександр Анатолійович
2. Павлов Олександр Анатолійович

Кваліфікація: д.т.н., 05.13.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пасічник Володимир Володимирович
2. Пасічник Володимир Володимирович

Кваліфікація: д.т.н., 05.13.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шостак Володимир Федорович
2. Шостак Володимир Федорович

Кваліфікація: д.т.н., 05.13.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Бондаренко Михайло Федорович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Бондаренко Михайло Федорович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.